Moss kommune

Arkiv:	
Arkivsak:	26/3663 - 6
Saksbehandler:	Frida Skovdahl Hovland
Dato:	25.09.2026

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
035/26	Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø	12.10.2026
123/26	Kommunestyret	03.11.2026

Vedtak av forskrift om jakt, minsteareal og fellingsavgifter for elg, hjort og rådyr i Moss kommune

Kommunestyret- 123/26:

Vedtak:
Kommunestyret vedtar forskrift om adgang til jakt etter hjort i Moss kommune, med følgende endringer i geografisk områdeinndeling og minsteareal for hjort:

1. Geografisk områdeinndeling
Kommunen deles inn i følgende forvaltningsområder for hjort:
- Område 1: Nord for Vansjø og øst for E6, inklusive Rådeskogen.
- Område 2: Sør for Vansjø og vest for E6, eksklusive Rådeskogen.

Områdenes nærmere avgrensning fastsettes i kartvedlegg til forskriften.

2. Minsteareal for hjort
Minstearealet for hjort fastsettes til:
- Område 1: 20 000 dekar
- Område 2: 3 400 dekar

3. Grunnlag for differensieringen
Differensieringen av minstearealet skal legge til rette for en fellingsgrad i område 2 som er om lag dobbelt så høy som i område 1, målt i forhold til områdenes samlede landareal.

Ved fastsettelsen av minstearealene legges det vekt på forskjellen i andelen tellende areal, områdenes arealbruk og behovet for å begrense hjortens forekomst i områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.

4. Oppfølging
Kommunedirektøren bes følge utviklingen i hjortebestanden og fellingsgraden i de to områdene. Ordningen evalueres etter to jaktår, med særlig vekt på om differensieringen av minstearealene har gitt den tilsiktede forskjellen i fellingsgrad.

Begrunnelse
Forslaget bygger på at hjorteforvaltningen i Moss bør tilpasses de betydelige forskjellene i arealbruk mellom kommunens skogdominerte områder og områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.

Geografisk inndeling
E6 går i stor grad i nord–sør-retning gjennom deler av Moss kommune, før veien dreier østover gjennom Rygge. En generell beskrivelse av områdene som nord og sør for E6 gir derfor ikke en tilstrekkelig presis geografisk avgrensning.
Det foreslås i stedet en inndeling som tar utgangspunkt i Vansjø og E6, hvor Rådeskogen inngår i område 1.
Område 1 kjennetegnes i hovedsak av større sammenhengende skogområder, mens område 2 har et vesentlig større innslag av jordbruksarealer og bebyggelse.

Forskjellen i tellende areal
Etter hjorteviltforskriften § 8 regnes skog og myr under skoggrensen som hovedregel som tellende areal. Jordbruksarealer kan godkjennes som tellende etter en konkret vurdering, mens bebygde arealer normalt ikke inngår.
Dette innebærer at to geografiske områder av samme størrelse kan ha svært forskjellig grunnlag for fellingstillatelser.
Ved fastsettelse av minsteareal må derfor forskjellen i andelen tellende areal inngå i vurderingen dersom hensikten er å gi områdene forskjellig mulighet for bestandsregulering.

Beregning av minsteareal
Som foreløpig beregningsgrunnlag legges det til grunn følgende anslåtte arealfordeling:
- Område 1: 90 % skog og 10 % jordbruksarealer og bebyggelse.
- Område 2: 30 % skog og 70 % jordbruksarealer og bebyggelse.

Med et minsteareal på 20 000 dekar i område 1 vil et tilsvarende minsteareal i område 2 gi en vesentlig lavere fellingsgrad per dekar samlet landareal, fordi andelen tellende areal er betydelig lavere.
For å oppnå samme teoretiske fellingsgrad i begge områdene må minstearealet i område 2 reduseres til om lag 6 666 dekar.
Dersom målet er å legge til rette for dobbelt så høy fellingsgrad i område 2, må minstearealet halveres ytterligere, til om lag 3 334 dekar.
Det foreslås derfor et avrundet minsteareal på 3 400 dekar i område 2.

Hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse
Område 2 omfatter betydelige arealer med jordbruksproduksjon, herunder grønnsaker, poteter og matkorn, i tillegg til større innslag av bebyggelse.
Hjort kan medføre beiteskader og konflikter med jordbruksinteressene, og økt forekomst kan også skape utfordringer i områder med bebyggelse og trafikk.
Det vurderes derfor som hensiktsmessig å legge til rette for en høyere fellingsgrad i område 2 enn i de skogdominerte områdene.
Formålet er å gi bedre mulighet for å begrense hjortens forekomst og forebygge framtidige konflikter.

Samlet vurdering
Forslaget innebærer at minstearealet ikke fastsettes utelukkende med utgangspunkt i hjortebestandens størrelse, men også ut fra områdenes forskjellige arealsammensetning og ønsket fellingsgrad.
En slik differensiering gir etter forslagsstillernes vurdering en mer målrettet forvaltning, hvor hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse tillegges større vekt.
Den faktiske avskytingen må fortsatt tilpasses bestandssituasjonen og gjeldende regelverk.

Målet om dobbelt fellingsgrad gjelder derfor den teoretiske muligheten for bestandsregulering som minstearealene legger til rette for.

Innstilling fra Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø - 12.10.2026 - 035/26
Forskrift om åpning av jakt og minsteareal for elg, hjort og rådyr, samt fellingsavgifter for elg og hjort, Moss kommune, Østfold vedtas.
Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves forskrift 22.oktober 2020 nr. 3294 om adgang til jakt etter elg og rådyr, Moss kommune, Østfold.

Minsteareal for rådyr reduseres til 200 dekar både nord og sør for E6.
Tiltakene skal evalueres etter 2 år for å måle effekten.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Forskrift om åpning av jakt og minsteareal for elg, hjort og rådyr, samt fellingsavgifter for elg og hjort, Moss kommune, Østfold vedtas.
Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves forskrift 22.oktober 2020 nr. 3294 om adgang til jakt etter elg og rådyr, Moss kommune, Østfold.

Kommunestyret- 123/26:

Vedtak:
Kommunestyret vedtar forskrift om adgang til jakt etter hjort i Moss kommune, med følgende endringer i geografisk områdeinndeling og minsteareal for hjort:
1. Geografisk områdeinndeling
Kommunen deles inn i følgende forvaltningsområder for hjort:
- Område 1: Nord for Vansjø og øst for E6, inklusive Rådeskogen.
- Område 2: Sør for Vansjø og vest for E6, eksklusive Rådeskogen.

Områdenes nærmere avgrensning fastsettes i kartvedlegg til forskriften.

2. Minsteareal for hjort
Minstearealet for hjort fastsettes til:
- Område 1: 20 000 dekar
- Område 2: 3 400 dekar

3. Grunnlag for differensieringen
Differensieringen av minstearealet skal legge til rette for en fellingsgrad i område 2 som er om lag dobbelt så høy som i område 1, målt i forhold til områdenes samlede landareal.

Ved fastsettelsen av minstearealene legges det vekt på forskjellen i andelen tellende areal, områdenes arealbruk og behovet for å begrense hjortens forekomst i områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.

4. Oppfølging
Kommunedirektøren bes følge utviklingen i hjortebestanden og fellingsgraden i de to områdene. Ordningen evalueres etter to jaktår, med særlig vekt på om differensieringen av minstearealene har gitt den tilsiktede forskjellen i fellingsgrad.

Begrunnelse
Forslaget bygger på at hjorteforvaltningen i Moss bør tilpasses de betydelige forskjellene i arealbruk mellom kommunens skogdominerte områder og områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.

Geografisk inndeling
E6 går i stor grad i nord–sør-retning gjennom deler av Moss kommune, før veien dreier østover gjennom Rygge. En generell beskrivelse av områdene som nord og sør for E6 gir derfor ikke en tilstrekkelig presis geografisk avgrensning.
Det foreslås i stedet en inndeling som tar utgangspunkt i Vansjø og E6, hvor Rådeskogen inngår i område 1.
Område 1 kjennetegnes i hovedsak av større sammenhengende skogområder, mens område 2 har et vesentlig større innslag av jordbruksarealer og bebyggelse.

Forskjellen i tellende areal
Etter hjorteviltforskriften § 8 regnes skog og myr under skoggrensen som hovedregel som tellende areal. Jordbruksarealer kan godkjennes som tellende etter en konkret vurdering, mens bebygde arealer normalt ikke inngår.
Dette innebærer at to geografiske områder av samme størrelse kan ha svært forskjellig grunnlag for fellingstillatelser.
Ved fastsettelse av minsteareal må derfor forskjellen i andelen tellende areal inngå i vurderingen dersom hensikten er å gi områdene forskjellig mulighet for bestandsregulering.

Beregning av minsteareal
Som foreløpig beregningsgrunnlag legges det til grunn følgende anslåtte arealfordeling:
- Område 1: 90 % skog og 10 % jordbruksarealer og bebyggelse.
- Område 2: 30 % skog og 70 % jordbruksarealer og bebyggelse.

Med et minsteareal på 20 000 dekar i område 1 vil et tilsvarende minsteareal i område 2 gi en vesentlig lavere fellingsgrad per dekar samlet landareal, fordi andelen tellende areal er betydelig lavere.
For å oppnå samme teoretiske fellingsgrad i begge områdene må minstearealet i område 2 reduseres til om lag 6 666 dekar.
Dersom målet er å legge til rette for dobbelt så høy fellingsgrad i område 2, må minstearealet halveres ytterligere, til om lag 3 334 dekar.
Det foreslås derfor et avrundet minsteareal på 3 400 dekar i område 2.

Hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse
Område 2 omfatter betydelige arealer med jordbruksproduksjon, herunder grønnsaker, poteter og matkorn, i tillegg til større innslag av bebyggelse.
Hjort kan medføre beiteskader og konflikter med jordbruksinteressene, og økt forekomst kan også skape utfordringer i områder med bebyggelse og trafikk.
Det vurderes derfor som hensiktsmessig å legge til rette for en høyere fellingsgrad i område 2 enn i de skogdominerte områdene.
Formålet er å gi bedre mulighet for å begrense hjortens forekomst og forebygge framtidige konflikter.

Samlet vurdering
Forslaget innebærer at minstearealet ikke fastsettes utelukkende med utgangspunkt i hjortebestandens størrelse, men også ut fra områdenes forskjellige arealsammensetning og ønsket fellingsgrad.
En slik differensiering gir etter forslagsstillernes vurdering en mer målrettet forvaltning, hvor hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse tillegges større vekt.
Den faktiske avskytingen må fortsatt tilpasses bestandssituasjonen og gjeldende regelverk.
Målet om dobbelt fellingsgrad gjelder derfor den teoretiske muligheten for bestandsregulering som minstearealene legger til rette for.

Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø- 035/26:

Vedtak:
Forskrift om åpning av jakt og minsteareal for elg, hjort og rådyr, samt fellingsavgifter for elg og hjort, Moss kommune, Østfold vedtas.
Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves forskrift 22.oktober 2020 nr. 3294 om adgang til jakt etter elg og rådyr, Moss kommune, Østfold.
Minsteareal for rådyr reduseres til 200 dekar både nord og sør for E6.
Tiltakene skal evalueres etter 2 år for å måle effekten.

Bakgrunn for saken:

Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø vedtok 1. juni 2026 (sak 017/26) å legge forslag til forskrift om åpning av jakt og minsteareal for elg, hjort og rådyr, samt fellingsavgifter for elg og hjort, ut på høring. Forslaget ble sendt på offentlig høring til nabokommuner, fylkeskommunen og relevante interesseorganisasjoner. I tillegg ble høringen kunngjort på Moss kommunes hjemmeside for å gi allmennheten anledning til å uttale seg. Høringsperioden var fra 2. juli 2026 til 17. august 2026.

Redegjørelse for saken:

Åpning av jakt på elg, hjort og rådyr skal fastsettes som lokal forskrift, jf. viltressursloven § 42 første ledd, og i samme forskrift skal det fastsettes minsteareal, jf. hjorteviltforskriften § 6. I den nye viltressursloven som tredde i kraft 01. juli 2026 er det også krav om at kommuner som ønsker å fastsette og kreve inn fellingsavgift for hvert dyr som felles av elg og hjort, må gjøre dette i forskrift. I brev til kommunene 12. september 2025, anbefaler Landbruksdirektoratet at kommunen fastsetter én felles forskrift for åpning av jakt, fastsetting av minsteareal, og for fastsetting av fellingsavgifter.

Jakt og fangst er bare tillatt dersom det er åpnet for det i eller i medhold av lov, jf. viltressursloven § 10 første ledd. Videre fremgår det av naturmangfoldloven § 16, tredje ledd at høsting bare kan tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Ved avgjørelse om åpning av jakt må det foretas en helhetlig vurdering av bestandens størrelse og utbredelse, artens livsgrunnlag, herunder beiteressurser, samt bestandsutviklingen i regionen, jf. hjorteviltforskriften §§ 1 og 5.

Forslaget til forskrift som ble sendt på høring er vedlagt saken. Saksfremlegget som ble behandlet i NLM-utvalget 1. juni omfatter kommunedirektørens vurderinger av bestandssituasjonen for hjort i kommunen, forslag til minsteareal og vurderinger etter naturmangfoldloven. Ved høringsfristens utløp var det mottatt én høringsuttalelse fra Østfold fylkeskommune.

Fylkeskommunen støtter kommunens vurderinger etter naturmangfoldloven og vurderer at forskriftsforslaget er i tråd med gjeldende regelverk og nasjonale strategier for hjorteviltforvaltning. Det fremmes ingen innvendinger mot forslaget. Fylkeskommunen understreker samtidig betydningen av fortsatt samarbeid mellom nabokommunene for å sikre en helhetlig forvaltning av hjorteviltet innenfor dets årsleveområde.

Intern og ekstern medvirkning:

Forskriftsforslaget har vært på offentlig høring. Østfold fylkeskommunes høringsuttalelse er den eneste uttalelsen som kom inn, og følger som vedlegg til saken.

Vurderinger:

Forslaget om å åpne for jakt på hjort er begrunnet i behovet for en kunnskapsbasert og langsiktig forvaltning av en voksende hjortebestand. Forslaget legger opp til en forsiktig

beskatning gjennom relativt høye minstearealer, og skal bidra til å nå kommunens mål om en bærekraftig bestand med minst mulig konflikter knyttet til landbruk og trafikk. Observasjoner og registreringer fra jakta vil også bidra til målet om økt kunnskap om hjortebestanden.

Kommunedirektøren vurderer at høringsuttalelsen gir støtte til det framlagte forskriftsforslaget. Uttalelsen inneholder ingen innvendinger mot åpning av jakt på hjort eller de foreslåtte minstearealene. Tvert imot støttes kommunens vurderinger og det konkluderes med at forslaget er i tråd med gjeldende regelverk og nasjonale føringer.

Kommunedirektøren legger også vekt på fylkeskommunens anbefaling om fortsatt samarbeid med nabokommunene om forvaltning av hjortevilt. Dette er i samsvar med føringene i den nasjonale strategien for forvaltning av hjortevilt, hvor samarbeid på tvers av kommunegrenser er et viktig prinsipp.

Kommunedirektøren vurderer at høringen har gitt berørte myndigheter, organisasjoner og innbyggere god anledning til å komme med innspill til forskriftsforslaget. Det lave antallet høringsuttalelser, kombinert med at den mottatte uttalelsen er positiv til forslaget, tilsier at det er god tilslutning til den foreslåtte forskriften.

Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12:

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Forvaltningen av hjortevilt skal være kunnskapsbasert. I denne saken er det lagt til grunn lokalkunnskap gjennom registrerte observasjoner av hjort i Moss kommune, samt kunnskap om bestandens utvikling og utbredelse i et større regionalt perspektiv. Det vurderes at åpning av jakt, kombinert med et forsiktig uttak, vil bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag gjennom systematisk innsamling av data og observasjoner som rapporteres til Hjorteviltregisteret etter endt jakt.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Det er dokumentert forekomst av hjort i kommunen, men det er fortsatt usikkerhet knyttet til bestandens størrelse og utvikling. Antall observasjoner varierer mellom år. Det foreslås derfor en forsiktig åpning av jakt i etableringsfasen, med høye minstearealer og et begrenset uttak. Avskytingen bør i hovedsak rettes mot kalv og ungdyr. Kommunedirektøren vurderer at dette vil sikre at det høstes av bestandens årlige tilvekst uten at det påvirker bestandens utvikling eller levedyktighet negativt.

Det er videre grunn til å anta at jakttrykket vil være begrenset de første årene etter at det åpnes for jakt på hjort. Før jakt kan gjennomføres må grunneiere organisere og få godkjent vald, etablere jaktlag og opparbeide erfaring med forvaltning og jakt på en ny art. I praksis vil dette trolig innebære at et eventuelt jaktuttak blir begrenset, særlig i den første tiden etter at forskriften trer i kraft. Dette understøtter vurderingen om at føre-var-prinsippet er ivaretatt.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Åpning av jakt på hjort vurderes ikke å medføre en negativ påvirkning på naturmangfoldet eller økosystemet. Tvert imot kan en regulert og kunnskapsbasert bestandsforvaltning bidra til å forebygge framtidige konflikter knyttet til beiteskader, trafikk og andre arealinteresser. Tiltaket vurderes derfor ikke å gi en uakseptabel samlet belastning på arten eller dens leveområder.

§§ 11 og 12 Kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Prinsippene i §§ 11 og 12 har begrenset betydning for avgjørelsen om å åpne for jakt og fastsette minsteareal. Selve jaktutøvelsen reguleres av viltressursloven og tilhørende regelverk.

Klimabudsjett:
Vedtak av forskriften innebærer ikke i seg selv fysiske tiltak eller endringer i kommunens drift som påvirker klimagassutslippene. Jakt kan medføre noe transport, men omfanget forventes å være begrenset. Saken vurderes derfor ikke å ha vesentlige konsekvenser for kommunens klimabudsjett.

Bærekraftsmål:
Saken vurderes å ha en positiv innvirkning på bærekraftsmål 15, *Livet på land,* om å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer på land. Forskriften vil bidra til en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning av hjortebestanden i Moss kommune. Åpning for jakt er et virkemiddel for å regulere bestanden i tråd med kommunens målsettinger for hjorteviltforvaltningen. En bestandsregulering kan bidra til å redusere negative konsekvenser for naturmangfold, jord- og skogbruk og samtidig opprettholde levedyktige bestander av hjortevilt.

Oppfølging av rettigheter til personer med funksjonsnedsettelse:
Forskriften vurderes ikke å ha særskilte konsekvenser for personer med funksjonsnedsettelse.

Økonomiske konsekvenser for årsbudsjett og handlingsplan:

Åpning av jakt på hjort vil medføre noe arbeid med administrasjon og oppfølging av hjorteviltforvaltningen. Arbeidet forventes håndtert innenfor gjeldende budsjettrammer for landbruksforvaltningen.

Oppsummering/konklusjon:

Kommunedirektøren vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å åpne for en forsiktig jakt på hjort i Moss kommune. De foreslåtte minstearealene legger til rette for et begrenset uttak, og rapportering fra jakta vil kunne gi bedre kunnskap om bestanden. Høringen har ikke gitt grunnlag for å endre forskriftsforslaget.

Kommunedirektøren anbefaler på denne bakgrunnen at den samlede forskriften om åpning av jakt, minsteareal og fellingsavgifter vedtas slik den har vært på høring.

Silje Hobbel
Kommunedirektør
Moss 25.09.26

Kommunestyret 03.11.2026:

Behandling:
Tilleggsforslag fra Høyre, Fremskrittspartiet, Ny Kurs og Venstre fremmet av Arild Svenson, Ny kurs

Kommunestyret vedtar forskrift om adgang til jakt etter hjort i Moss kommune, med følgende endringer i geografisk områdeinndeling og minsteareal for hjort:

1. Geografisk områdeinndeling
Kommunen deles inn i følgende forvaltningsområder for hjort:

- Område 1: Nord for Vansjø og øst for E6, inklusive Rådeskogen.
- Område 2: Sør for Vansjø og vest for E6, eksklusive Rådeskogen.

Områdenes nærmere avgrensning fastsettes i kartvedlegg til forskriften.

2. Minsteareal for hjort
Minstearealet for hjort fastsettes til:
- Område 1: 20 000 dekar
- Område 2: 3 400 dekar

3. Grunnlag for differensieringen
Differensieringen av minstearealet skal legge til rette for en fellingsgrad i område 2 som er om lag dobbelt så høy som i område 1, målt i forhold til områdenes samlede landareal.
Ved fastsettelsen av minstearealene legges det vekt på forskjellen i andelen tellende areal, områdenes arealbruk og behovet for å begrense hjortens forekomst i områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.

4. Oppfølging
Kommunedirektøren bes følge utviklingen i hjortebestanden og fellingsgraden i de to områdene. Ordningen evalueres etter to jaktår, med særlig vekt på om differensieringen av minstearealene har gitt den tilsiktede forskjellen i fellingsgrad.

Begrunnelse
Forslaget bygger på at hjorteforvaltningen i Moss bør tilpasses de betydelige forskjellene i arealbruk mellom kommunens skogdominerte områder og områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.
Geografisk inndeling
E6 går i stor grad i nord–sør-retning gjennom deler av Moss kommune, før veien dreier østover gjennom Rygge. En generell beskrivelse av områdene som nord og sør for E6 gir derfor ikke en tilstrekkelig presis geografisk avgrensning.
Det foreslås i stedet en inndeling som tar utgangspunkt i Vansjø og E6, hvor Rådeskogen inngår i område 1.
Område 1 kjennetegnes i hovedsak av større sammenhengende skogområder, mens område 2 har et vesentlig større innslag av jordbruksarealer og bebyggelse.

Forskjellen i tellende areal
Etter hjorteviltforskriften § 8 regnes skog og myr under skoggrensen som hovedregel som tellende areal. Jordbruksarealer kan godkjennes som tellende etter en konkret vurdering, mens bebygde arealer normalt ikke inngår.
Dette innebærer at to geografiske områder av samme størrelse kan ha svært forskjellig grunnlag for fellingstillatelser.
Ved fastsettelse av minsteareal må derfor forskjellen i andelen tellende areal inngå i vurderingen dersom hensikten er å gi områdene forskjellig mulighet for bestandsregulering.

Beregning av minsteareal
Som foreløpig beregningsgrunnlag legges det til grunn følgende anslåtte arealfordeling:
- Område 1: 90 % skog og 10 % jordbruksarealer og bebyggelse.
- Område 2: 30 % skog og 70 % jordbruksarealer og bebyggelse.

Med et minsteareal på 20 000 dekar i område 1 vil et tilsvarende minsteareal i område 2 gi en vesentlig lavere fellingsgrad per dekar samlet landareal, fordi andelen tellende areal er betydelig lavere.
For å oppnå samme teoretiske fellingsgrad i begge områdene må minstearealet i område 2 reduseres til om lag 6 666 dekar.
Dersom målet er å legge til rette for dobbelt så høy fellingsgrad i område 2, må minstearealet halveres ytterligere, til om lag 3 334 dekar.
Det foreslås derfor et avrundet minsteareal på 3 400 dekar i område 2.
Hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse
Område 2 omfatter betydelige arealer med jordbruksproduksjon, herunder grønnsaker,

poteter og matkorn, i tillegg til større innslag av bebyggelse.
Hjort kan medføre beiteskader og konflikter med jordbruksinteressene, og økt forekomst kan også skape utfordringer i områder med bebyggelse og trafikk.
Det vurderes derfor som hensiktsmessig å legge til rette for en høyere fellingsgrad i område 2 enn i de skogdominerte områdene.
Formålet er å gi bedre mulighet for å begrense hjortens forekomst og forebygge framtidige konflikter.

Samlet vurdering
Forslaget innebærer at minstearealet ikke fastsettes utelukkende med utgangspunkt i hjortebestandens størrelse, men også ut fra områdenes forskjellige arealsammensetning og ønsket fellingsgrad.
En slik differensiering gir etter forslagsstillernes vurdering en mer målrettet forvaltning, hvor hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse tillegges større vekt.
Den faktiske avskytingen må fortsatt tilpasses bestandssituasjonen og gjeldende regelverk.
Målet om dobbelt fellingsgrad gjelder derfor den teoretiske muligheten for bestandsregulering som minstearealene legger til rette for.

Alternativt første setning, uten hjort fremmet av Benedicte Lund, Miljøpartiet De Grønne

Hjort unntas fra forskriften om jakt, minsteareal og fellingsavgifter i Moss kommune. Vi ber kommunedirektøren sette i gang registreringer av bestandens størrelse før man eventuelt kommer tilbake med en videre vurdering av et bærekraftig jaktuttak.
Begrunnelse:
Bestandsstørrelsen er per dags dato ikke godt nok kjent. Kunnskapsgrunnlaget, som må være på plass først, er for dårlig. Vi vet ikke noe om konsekvensene av jakt på denne arten i Moss kommune.

Tilleggsforslag fra Fremskrittspartiet fremmet av Niklas Memic-Eriksen, Fremskrittspartiet

Det skal vurderes om det er hensiktsmessig å fjerne fellingsavgiften på hjort i Moss Kommune. Dette gjøres pararelt med, og som en del av, den nye høringsrunden.

48 av 49 medlemmer var til stede ved behandling av saken.

Votering:
Innstillingen fra hovedutvalg for natur, landbruk og miljø med forslaget fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fikk 8 stemmer (Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og uavhengig representant) og falt.
Forslag fra Ny Kurs, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre ble vedtatt mot 22 stemmer (Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne, Senterpartiet og uavhengig representant).
Forslaget fra Fremskrittspartiet fikk 8 stemmer (Fremskrittspartiet, Ny Kurs og Pensjonistpartiet) og falt.

Kommunestyret- 123/26 Vedtak:
Kommunestyret vedtar forskrift om adgang til jakt etter hjort i Moss kommune, med følgende endringer i geografisk områdeinndeling og minsteareal for hjort:

1. Geografisk områdeinndeling
Kommunen deles inn i følgende forvaltningsområder for hjort:

- Område 1: Nord for Vansjø og øst for E6, inklusive Rådeskogen.
- Område 2: Sør for Vansjø og vest for E6, eksklusive Rådeskogen.

Områdenes nærmere avgrensning fastsettes i kartvedlegg til forskriften.

2. Minsteareal for hjort
Minstearealet for hjort fastsettes til:
- Område 1: 20 000 dekar
- Område 2: 3 400 dekar

3. Grunnlag for differensieringen
Differensieringen av minstearealet skal legge til rette for en fellingsgrad i område 2 som er om lag dobbelt så høy som i område 1, målt i forhold til områdenes samlede landareal.

Ved fastsettelsen av minstearealene legges det vekt på forskjellen i andelen tellende areal, områdenes arealbruk og behovet for å begrense hjortens forekomst i områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.

4. Oppfølging
Kommunedirektøren bes følge utviklingen i hjortebestanden og fellingsgraden i de to områdene. Ordningen evalueres etter to jaktår, med særlig vekt på om differensieringen av minstearealene har gitt den tilsiktede forskjellen i fellingsgrad.

Begrunnelse
Forslaget bygger på at hjorteforvaltningen i Moss bør tilpasses de betydelige forskjellene i arealbruk mellom kommunens skogdominerte områder og områder med omfattende jordbruksproduksjon og bebyggelse.

Geografisk inndeling
E6 går i stor grad i nord–sør-retning gjennom deler av Moss kommune, før veien dreier østover gjennom Rygge. En generell beskrivelse av områdene som nord og sør for E6 gir derfor ikke en tilstrekkelig presis geografisk avgrensning.
Det foreslås i stedet en inndeling som tar utgangspunkt i Vansjø og E6, hvor Rådeskogen inngår i område 1.
Område 1 kjennetegnes i hovedsak av større sammenhengende skogområder, mens område 2 har et vesentlig større innslag av jordbruksarealer og bebyggelse.

Forskjellen i tellende areal
Etter hjorteviltforskriften § 8 regnes skog og myr under skoggrensen som hovedregel som tellende areal. Jordbruksarealer kan godkjennes som tellende etter en konkret vurdering, mens bebygde arealer normalt ikke inngår.
Dette innebærer at to geografiske områder av samme størrelse kan ha svært forskjellig grunnlag for fellingstillatelser.
Ved fastsettelse av minsteareal må derfor forskjellen i andelen tellende areal inngå i vurderingen dersom hensikten er å gi områdene forskjellig mulighet for bestandsregulering.

Beregning av minsteareal
Som foreløpig beregningsgrunnlag legges det til grunn følgende anslåtte arealfordeling:
- Område 1: 90 % skog og 10 % jordbruksarealer og bebyggelse.
- Område 2: 30 % skog og 70 % jordbruksarealer og bebyggelse.

Med et minsteareal på 20 000 dekar i område 1 vil et tilsvarende minsteareal i område 2 gi

en vesentlig lavere fellingsgrad per dekar samlet landareal, fordi andelen tellende areal er betydelig lavere.
For å oppnå samme teoretiske fellingsgrad i begge områdene må minstearealet i område 2 reduseres til om lag 6 666 dekar.
Dersom målet er å legge til rette for dobbelt så høy fellingsgrad i område 2, må minstearealet halveres ytterligere, til om lag 3 334 dekar.
Det foreslås derfor et avrundet minsteareal på 3 400 dekar i område 2.

Hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse
Område 2 omfatter betydelige arealer med jordbruksproduksjon, herunder grønnsaker, poteter og matkorn, i tillegg til større innslag av bebyggelse.
Hjort kan medføre beiteskader og konflikter med jordbruksinteressene, og økt forekomst kan også skape utfordringer i områder med bebyggelse og trafikk.
Det vurderes derfor som hensiktsmessig å legge til rette for en høyere fellingsgrad i område 2 enn i de skogdominerte områdene.
Formålet er å gi bedre mulighet for å begrense hjortens forekomst og forebygge framtidige konflikter.

Samlet vurdering
Forslaget innebærer at minstearealet ikke fastsettes utelukkende med utgangspunkt i hjortebestandens størrelse, men også ut fra områdenes forskjellige arealsammensetning og ønsket fellingsgrad.
En slik differensiering gir etter forslagsstillernes vurdering en mer målrettet forvaltning, hvor hensynet til jordbruksproduksjon og bebyggelse tillegges større vekt.
Den faktiske avskytingen må fortsatt tilpasses bestandssituasjonen og gjeldende regelverk.
Målet om dobbelt fellingsgrad gjelder derfor den teoretiske muligheten for bestandsregulering som minstearealene legger til rette for.

Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø 12.10.2026:

Behandling:
Endringsforslag fra Ny Kurs fremmet av Erik Næsje, Ny kurs

Endringsforslag til § 2. Minstearealer for elg, hjort og rådyr:
Minsteareal for hjort skal for Moss kommune være 200 dekar.
Minstearealet for rådyr skal være 100 dekar.
Tilleggsforslag:
Kommunen skal søke Landbruksdirektoratet om dispensasjon fra hjorteviltforskrifta § 18, for kvotefri avskyting av hjortekalv.
Begrunnelse:
Moss kommune har en stor og verdifull landbruksproduksjon. Dette gjelder både for grønnsaker, poteter, og matkorn. Landbruks- og matdepartementet påpeker at Norge må gjøre sitt ytterste for å bidra til å sikre nok mat til en økende befolkning i en stadig varmere verden. Produksjonspotensialet i Moss gjør at kommunen har et særdeles viktig beredskapsansvar for nasjonal produksjon av mat. I tillegg til kommunens viktige matproduksjon er det stor trafikktetthet som allerede i dag utfordrer alt hjortevilt med mange uheldige påkjørsler. Vi bør derfor ikke ha et mål eller ønske om etablering av en reproduserende hjortebestand i Moss kommune.
Med samme begrunnelse som nevnt skal også minsteareal for rådyr endres. Dette er nødvendig siden det i tillegg stedvis er etablert flere reproduserende bestand i boligområder, som ikke kan beskattes med jakt. Lavere minsteareal for rådyrjakt vil også kunne bety at mer areal vil kunne godkjennes som vald.

Det er mange kommuner med lavere minsteareal for hjort enn det forslaget til kommunedirektøren er på. Feks så har Hyllestad kommune et minsteareal på 200 dekar. Der er gras og husdyr hovedproduksjonene. Mer enn 75 kommuner har søkt om og praktiserer kvotefri avskyting av hjortekalv i dag. En hjortekalv defineres som kalv til den er ett år.
Den minste størrelsen på minstearealet for rådyr i Norge er 75 dekar, i Herøy kommune. Også her er det bare gras og husdyr som er hovedproduksjonene. Minstearealet i Bamble kommune er 100 dekar og det samme gjelder for en sone på Langesundhalvøya og på Flekkerøya i Kristiansand. Talleksemplene blir begrunnet med høyt skadepress for landbruket og mange trafikkulykker. Da senker altså kommunene minstearealet for å øke avskytningen. Det kan ikke være eiendommer med manglende jaktinteresse som skal være førende for rådyrforvaltningen, men heller eiendommer med skadepress. I verste fall, dersom det føles som et behov fra forvaltningen, må eiendommer med jaktønske på sin eiendom, søke om dette hvert år for at man skal få kontroll på jaktinteressen før kvotetildeling. Dette er likevel ikke optimalt ut fra en økt tidsbruk med forvaltningen.
Hjorten har opprinnelig ikke hatt en fast reproduserende stamme i dette området i moderne tid, men i løpet av de siste årene har arten etablert seg naturlig og bestanden er i vekst. Kunnskapsgrunnlaget, som skulle støtte en påstand om at det tidligere har vært en reproduserende stamme av hjort i mosseregionen, er svak. Likevel kan det være god grunn til å si at hjort levde i mosseregionen i eldre steinalder, for 8000 år siden.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmet av Lennart Fløseth, SV- Sosialistisk Venstreparti

Kronhjort unntas fra forskriften om jakt, minsteareal og fellingsavgifter i Moss kommune. Vi ber kommunedirektøren sette i gang registreringer av bestandens størrelse før man eventuelt kommer tilbake med en videre vurdering av et bærekraftig jaktuttak. Bestandsstørrelsen er per dags dato ikke godt nok kjent. Kunnskapsgrunnlaget, som må være på plass først, er for dårlig. Vi vet ikke noe om konsekvensene av jakt på denne arten i Moss kommune.

Forslag fremmet av Line Rolfsøn Jacobsen, Fremskrittspartiet

Minsteareal for rådyr reduseres til 200 dekar både nord og sør for E6.

Tilleggsforslag fremmet av Line Rolfsøn Jacobsen, Fremskrittspartiet

Tiltakene skal evalueres etter 2 år for å måle effekten.

Votering:
Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fikk 3 stemmer (Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne) og falt.
Kommunedirektørens forslag ble vedtatt mot 3 stemmer (Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne).
Forslaget fra Ny Kurs fikk 3 stemmer (Ny Kurs og Høyre) og falt.
Alternativt forslaget fra Fremskrittspartiet fikk 6 stemmer (Fremskrittspartiet, Høyre, Venstre og Ny Kurs) og ble vedtatt.
Tilleggsforslaget fra Fremskrittspartiet ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for natur, landbruk og miljø- 035/26 Vedtak:
Forskrift om åpning av jakt og minsteareal for elg, hjort og rådyr, samt fellingsavgifter for elg og hjort, Moss kommune, Østfold vedtas.

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves forskrift 22.oktober 2020 nr. 3294 om adgang til jakt etter elg og rådyr, Moss kommune, Østfold.

Minsteareal for rådyr reduseres til 200 dekar både nord og sør for E6.
Tiltakene skal evalueres etter 2 år for å måle effekten.

Vedlegg i saken:
Høringsuttalelse fra Østfold fylkeskommune
Saksframlegg høringsforslaget
Forslag til forskrift
Høringsbrev